

ICT

Factsheet arbeidsmarkt

10 maart 2017

Werkgelegenheid: omvang en ontwikkeling

De beroepsgroep ICT in 2016:

337 duizend werkzame personen. Dit is ongeveer **4%** van het totaal aantal werkzame personen in Nederland.

De beroepsgroep bestaat uit:

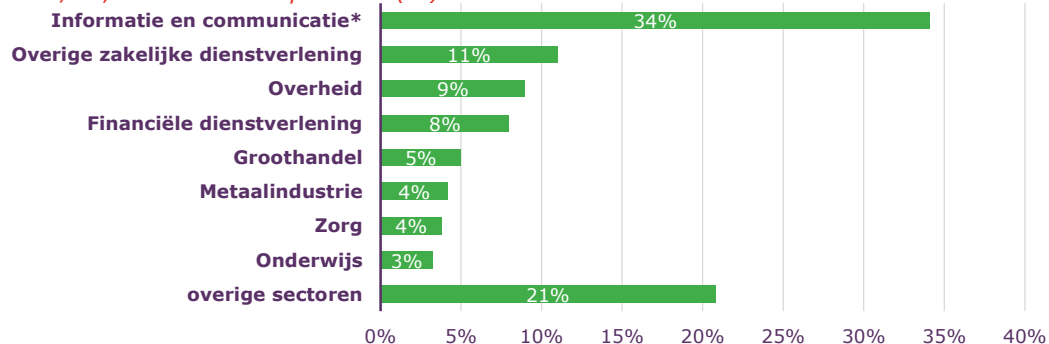
- Software en applicatieontwikkelaars (64%);
- Data- en netwerkspecialisten (19%);
- Gebruikersondersteuners ICT (13%);
- Radio- en televisietechnici (4%).

Bron: CBS

Twee op de drie ICT'ers werkt buiten de sector Informatie en communicatie

In welke sectoren werken ICT'ers?

2014/15, naar werkzame personen (%)

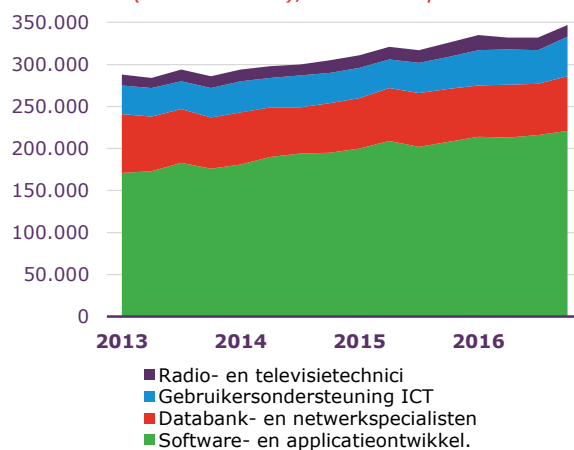

Bron: CBS op verzoek UWV

* De sector Informatie en communicatie omvat activiteiten van ICT- en mediabedrijven. In deze sector zijn ICT'ers werkzaam, maar ook bijvoorbeeld administratief medewerkers, technici en managers.

Ontwikkeling werkgelegenheid ICT

2013-2016 (kwartaalbasis), werkzame personen

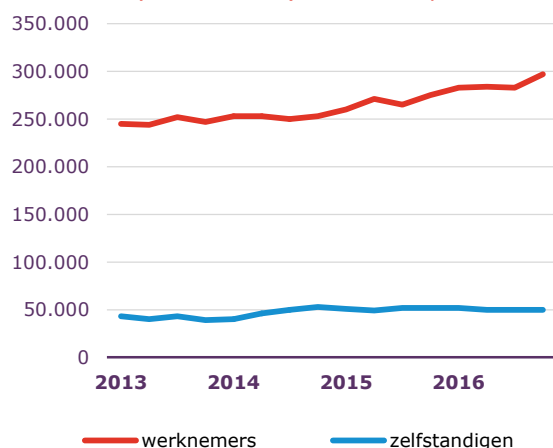
Bron: CBS Statline

Forse toename van software- en applicatieontwikkelaars

Tussen 2013 en 2016 groeide de beroepsgroep van ICT'ers met 49 duizend personen naar een totaal van 337 duizend werkzame personen in 2016 (+17%).

De werkgelegenheidsgroei zit met name in de omvangrijke groep software- en applicatieontwikkelaars, hier kwamen vanaf 2013 zo'n 40 duizend werkzame personen bij (+23%). Onder de data- en netwerkspecialisten daalde het aantal werkzame personen met 2.000 (-3%). De groep gebruikersondersteuners ICT nam in omvang toe met 9 duizend (+26%). Er kwamen 2.000 radio- en televisietechnici bij (+15%).

Ontwikkeling ICT'ers naar arbeidsvorm 2012-2016 (kwartaalbasis), werkzame personen

Bron: CBS Statline

Groei van 40 duizend werknemers vanaf 2013

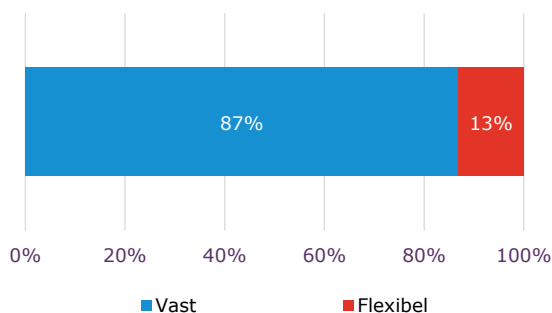
De beroepsgroep ICT bestaat in 2016 uit 287 duizend werknemers en 50 duizend zelfstandigen. De groep zelfstandigen bestaat voor het merendeel uit zzp'ers, namelijk circa 45 duizend.

In totaal kwamen er tussen 2013 en 2016 dus 49 duizend ICT'ers bij. Het ging hier om een toename van 40 duizend werknemers (+16%). In drie jaar tijd groeide het aantal zelfstandigen binnen de beroepsgroep ICT met 9 duizend (+22%).

...Het Researchcentrum voor onderwijs en arbeidsmarkt (ROA) voorspelt voor de periode 2015-2020 een groei van +1,2% per jaar...

Werkgelegenheid: kenmerken

Type dienstverband ICT beroepsgroep 2016, werkzame personen

Bron: CBS Statline

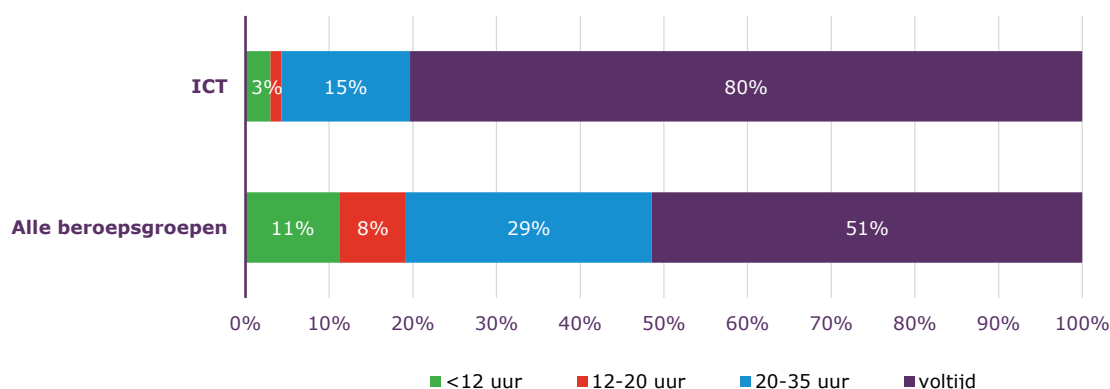
Overgrote deel ICT'ers heeft vast contract

Binnen de beroepsgroep ICT'ers heeft slechts 13% van de werknemers een flexibel contract. Over alle beroepsgroepen samen ligt het aandeel flexibele arbeidsrelaties dubbel zo hoog (26%).

ICT'ers met een flexibele contractvorm hebben bovendien relatief vaak een tijdelijk contract met uitzicht op vast (34%) of een tijdelijk contract voor minimaal een jaar (13%). Oproepcontracten komen maar weinig voor binnen deze beroepsgroep.

Circa 80% van de werkzame ICT'ers werkt 36 uur of meer (voltijd); ruim 95% werkt ten minste 20 uur per week. Dit is aanzienlijk hoger dan gemiddeld over alle beroepsgroepen bij elkaar.

Merendeel ICT'ers werkt 36 uur of meer per week 2016, werkzame personen

Bron: CBS Statline

Omvangrijkste ICT-beroepen*

2014/15, werkzame personen, naar beroepsniveau

Beroepsniveau**	Aantal	aandeel
Elementair /lager	Geen	0%
Lager/middelbaar	Geen	0%
Middelbaar/hoger	51.000	17%
Gebruikersondersteuners ICT	20.000	
Radio- en televisie, en audiovisueel technici	12.000	
Hoger/wetenschappelijk	258.000	83%
Systeemanalisten	92.000	
Softwareontwikkelaars	51.000	
Systeembeheerders	40.000	
Applicatieprogrammeurs	16.000	
Web- en multimediaontwikkelaars	15.000	
Software- en applicatieontwikkelaars en -analisten (overig)	12.000	
Netwerkspecialisten	10.000	
Totaal	309.000	100%

Bron: CBS, op verzoek van UWV

* Enkel beroepen met 10.000 werkenden of meer.

** Betreft een internationale definitie van beroepsniveaus.

Deze is niet eenduidig toe te leiden naar afzonderlijke niveaus.

Nauwelijks laagopgeleide ICT'ers

Ongeveer 61% van de ICT'ers heeft een hbo of universitair diploma behaald. Dit is veel hoger dan gemiddeld. Een derde van de beroepsgroep bestaat uit middelbaar opgeleiden. Slechts 6% van de ICT beroepsgroep is laagopgeleid, tegenover een landelijk gemiddelde van 21%.

Het valt op dat het aandeel laag en middelbaar opgeleide ICT'ers (39%) hoger ligt dan het aandeel lager en middelbare beroepen (de beroepsniveaus uit bovenstaande tabel). Kennelijk lukt het een deel van de ICT'ers om op een hoger niveau te werken.

83% van ICT'ers heeft beroep op hoger/wetenschappelijk niveau

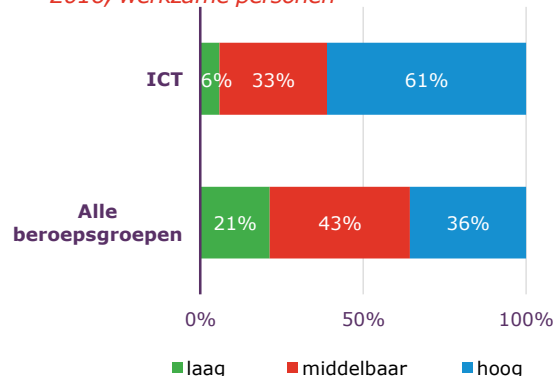
De beroepsgroep ICT heeft geen beroepen op elementair of lager beroepsniveau. Circa 17% van de ICT'ers heeft een baan op middelbaar/hoger niveau. Dit zijn bijvoorbeeld gebruikersondersteuners ICT.

Het overgrote deel van de ICT'ers heeft een baan op hoger/wetenschappelijk niveau. Dit zijn zo'n 258 duizend werkenden in 2014/15 (83%).

Omvangrijke beroepen op dit niveau zijn bijvoorbeeld systeemanalisten- en beheerders, softwareontwikkelaars en -analisten en applicatieprogrammeurs.

Hoogst behaalde opleiding ICT beroepsgroep

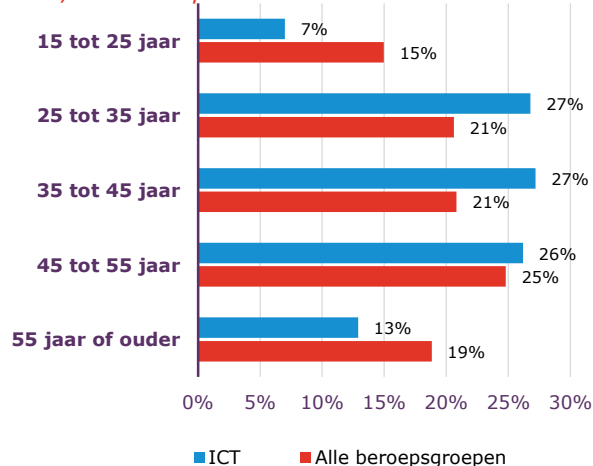
2016, werkzame personen

Bron: CBS Statline

ICT beroepsgroep naar leeftijdsgroep

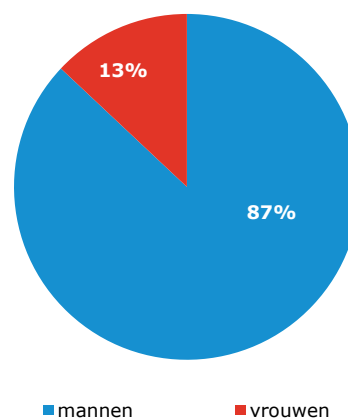
2016, werkzame personen

Bron: CBS Statline

ICT beroepsgroep naar geslacht

2016, werkzame personen

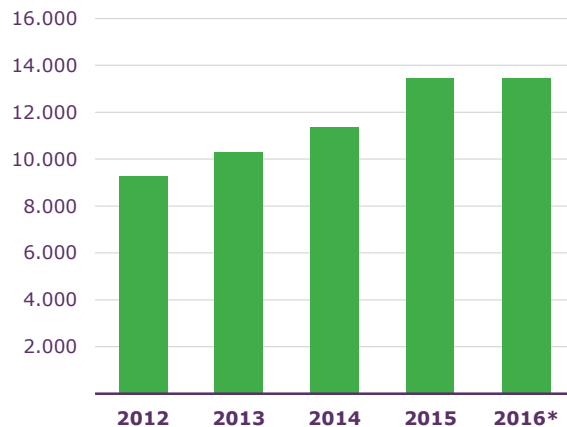

Bron: CBS Statline

Vacatures

Ontwikkeling vacaturemarkt ICT'ers

2012-2016, gemiddeld aantal ontstane vacatures per kwartaal

Bron: UWV

* gemiddeld over de eerste drie kwartalen

Steeds meer vraag naar ICT'ers

Gemiddeld per kwartaal ontstonden er in 2015 en 2016 ruim 13 duizend nieuwe vacatures. Dit zijn ruim 4.000 ICT-vacatures meer dan in 2012, een stijging van 45%.

In totaal ontstonden er in 2015 bijna 54 duizend ICT-vacatures, ongeveer 6,5% van de totale vacaturemarkt.

Top 10 veel voorkomende ICT-vacatures

2016, nieuwe vacatures op werk.nl

1. Systeemontwikkelaar
2. Programmeur scripttalen
3. Programmeur .NET
4. Tester ICT
5. Programmeur Java
6. Servicedeskmedewerker ICT
7. Webdeveloper
8. Systeembeheerder
9. Adviseur ICT
10. Specialist technische infrastructuur ICT

Kenmerken werving en aanname ICT'ers:

- De eigen website wordt door bedrijven het vaakst ingezet om ICT-personeel te werven. Ook andere (vacature)sites en sociale media worden vaak gebruikt voor de werving van ICT-personeel.
- Slechts 1% van de vervulde vacatures in de ICT wordt ingevuld door een 55-plusser. Van alle beroepsgroepen is dit het laagste percentage.
- In 3 op de 4 vervulde ICT-vacatures werd gevraagd naar hbo of wo opleidingsniveau. Bij 57% van de vervulde vacatures in de ICT was specifieke vakkennis een gestelde eis.

Bron: UWV Vacatures in Nederland (2016)

Trends, kansen en bedreigingen

Herstel economie goed voor ICT

De ICT profiteert van de herstellende economie en de toegenomen investeringsbereidheid. De productie in de sector groeit in 2017 naar verwachting met 3%, wat aanzienlijk sterker is dan de 1,5% groei in 2016.

Maar tekort aan ICT'ers kan groei afremmen

Het tekort aan goed opgeleid en voldoende gespecialiseerd personeel zou de groei van de sector (op termijn) kunnen afremmen.

Digitalisering/automatisering

ICT vervult een steeds prominentere rol in onze samenleving en economie. ICT raakt in toenemende mate vervlochten met andere sectoren in de economie. Zo is de vraag naar ICT vanuit de financiële sector en de overheid – waar klantprocessen in sterke mate gedigitaliseerd worden – groot. Ook in andere sectoren zoals de (metaal)industrie en logistiek wordt ICT steeds belangrijker omdat processen geautomatiseerd worden.

Security, cloud, mobiel en IoT blijven 'hot'

Het belang van beveiliging binnen ICT groeit, met name voor het (mobiele) internet. Daarnaast wordt in 2017 verdere groei verwacht van de cloud, mobiel en het Internet-of-Things.

Outsourcing

Bij outsourcing wordt er werkgelegenheid naar het buitenland verplaatst. Het aantal bedrijven dat IT outsourcet neemt toe. Tegelijkertijd moet gezegd worden dat er ook signalen zijn dat bedrijven IT weer terug naar Nederland halen.

Up-to-date blijven

De ICT is sterk marktgedreven. Veranderingen aan de vraagzijde gaan razendsnel, waardoor snel (bij)scholen van werkenden essentieel is. Van ICT'ers wordt verwacht dat ze hun kennisniveau continu – o.a. middels certificaten – up-to-date houden (leven lang leren).

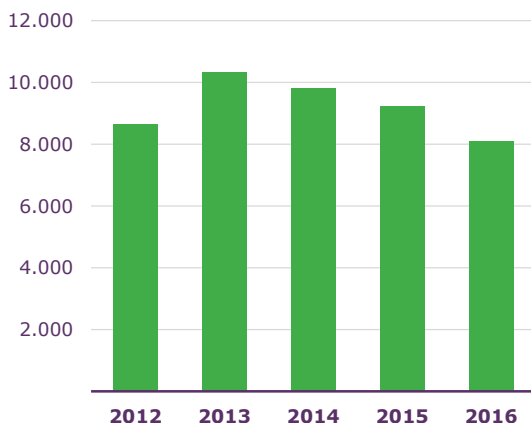
Bronnen: Nederland ICT (2016). Digitaal Vakmanschap.

Rabobank. Cijfers en Trends. ICT-dienstverlening. www.rabobankcijfersentrends.nl geraadpleegd 14-2-2017.

WW-uitkeringen

Ontwikkeling instroom WW-uitkeringen ICT'ers

2012-2016

Bron: UWV

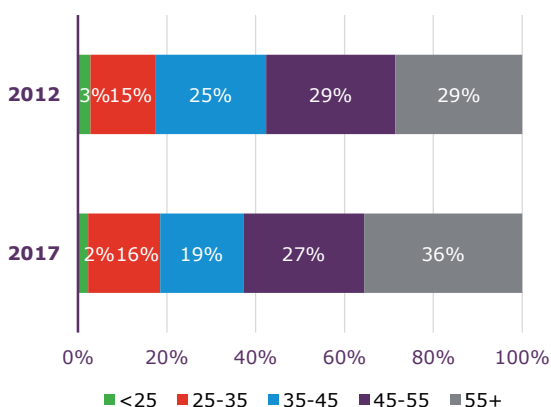
Sterk dalende werkloosheid vanaf 2013

Vanaf 2013 daalt het aantal nieuwe WW-uitkeringen van ICT'ers. Alleen al in 2016 daalde het aantal nieuwe uitkeringen met ruim 12% ten opzichte van 2015.

Per januari 2017 zijn er ongeveer 7.600 lopende WW-uitkeringen voor ICT'ers, dit is **1,8%** van het totaal aantal lopende WW-uitkeringen. Hiermee is de ICT beroepsgroep ondervertegenwoordigd in de totale werkloosheid. In de werkgelegenheid neemt de beroepsgroep immers 3% in van het totaal.

Verdeling WW-uitkeringen ICT naar leeftijd WW'ers

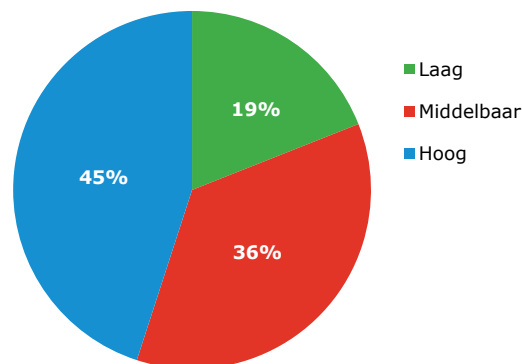
Januari 2012 en 2017, lopende WW-uitkeringen

Bron: UWV

Verdeling WW-uitkeringen ICT naar opleidingsniveau WW'ers

Januari 2017, lopende WW-uitkeringen

Bron: UWV

De werkloosheid binnen de beroepsgroep ICT concentreert zich bij **'oudere' werkzoekenden** en bij **lager opgeleiden**. Zo'n 36% van de WW-uitkeringen wordt verstrekt aan ICT'ers van 55 jaar of ouder. In 2012 was dit nog een percentage van 29%. Circa 19% van de nieuwe WW-uitkeringen voor ICT'ers zijn van laagopgeleiden. Dit is een hoog aandeel in vergelijking met hun aandeel in de werkgelegenheid (6%).

Kansen voor werkzoekenden

Bijna helft ICT-vacatures moeilijk te vervullen

De ICT heeft een zeer kansrijke arbeidsmarkt. De spanning op de arbeidsmarkt is al jaren lang **krap**. Weinig beroepsgroepen hebben zo veel openstaande vacatures per kandidaat als de ICT.

Een krappe arbeidsmarkt betekent dat werkgevers in de ICT vacatures maar moeilijk kunnen vervullen. In 2015 was gemiddeld 23% alle vacatures moeilijk vervulbaar. Onder ICT-vacatures was dit echter **48%**. Dit is het hoogste aandeel van alle beroepsgroepen.

Bron: UWV Vacatures in Nederland (2016)

...Geen enkele beroepsgroep kent zoveel vacatures die moeilijk te vervullen zijn als de ICT. Dit maakt de ICT zeer kansrijk voor werkzoekenden...

Krapte vooral in specialistische beroepen op hbo- en wo-niveau

De krapte op de ICT arbeidsmarkt betekent niet dat er voor iedere werkzoekende even grote kansen zijn op een baan. Uit onderzoek van Performa HR, Berenschot en ADP blijkt dat 65% van de moeilijk vervulbare ICT-vacatures in 2016 een hbo-vacature betreft en 24% een vacature op universitair niveau. Slechts bij 11% van de moeilijk vervulbare vacatures in de ICT gaat het om een mbo-functie.

De beroepen in de ICT die het moeilijkst te vervullen zijn, staan hiernaast genoemd. Vooral programmeurs voor specifieke talen (bijvoorbeeld java en .NET) zijn moeilijk te vinden. Ook is het lastig om vacatures voor security specialisten, systeemanalisten, -ontwikkelaars, webdevelopers en testers te vervullen.

De kansen voor werkzoekenden in ICT-beroepen zijn het beste op de hogere niveaus. Wel is het aantal openstaande vacatures op het middelbare beroepsniveau iets toegenomen de afgelopen jaren. Zo zijn er - vergeleken met 2015 - in januari 2017 beduidend meer openstaande online vacatures (op werk.nl) voor: applicatiebeheerder (middelbaar), programmeur scripttalen (middelbaar), systeembeheerder (middelbaar) en webdeveloper (middelbaar).

Kwalitatieve mismatch

In de ICT tekent zich een duidelijke kwalitatieve mismatch af tussen vraag en aanbod: Tekorten ontstaan vooral door de veranderende gevraagde skills: vaak zijn technische vaardigheden nodig om systemen van binnenuit te begrijpen. De vereiste kennis in de ICT is vaak heel specifiek en moet up-to-date zijn. Ontwikkelingen gaan razendsnel. Daarnaast is er in toenemende mate ook behoefte aan mensen met inzicht in bedrijfsprocessen en communicatieve vaardigheden, die klantwensen kunnen vertalen naar ICT.

Van werkzoekenden en werkenden wordt verwacht dat zij zich kunnen aanpassen aan de snel veranderende markt. Actuele certificaten zijn tegenwoordig vaak belangrijker dan het wel of niet hebben van hbo of wo diploma. Toch is er ook een duidelijke mismatch in opleidingsniveaus. Veel werkzoekenden zijn middelbaar opgeleid of hebben een verouderde opleiding of ervaring, terwijl het meeste werk zich bevindt op hoger beroepsniveau.

Sterke krapte met name in Randstedelijke regio's

De krapte in de ICT doet zich landelijk voor, maar is sterker in bijvoorbeeld de Zuidoost- en Noordoost-Brabant en de regio's in en rondom Utrecht en Amsterdam.

Lijst van krapteberoepen in de ICT 2016

Hoger beroepsniveau

Programmeur ICT (o.a. .NET, java, scripttalen, C, C#)

Systeemanalist, -ontwikkelaar, (web)developer, tester ict

Embedded software engineer

Security-specialist, adviseur erp / crm

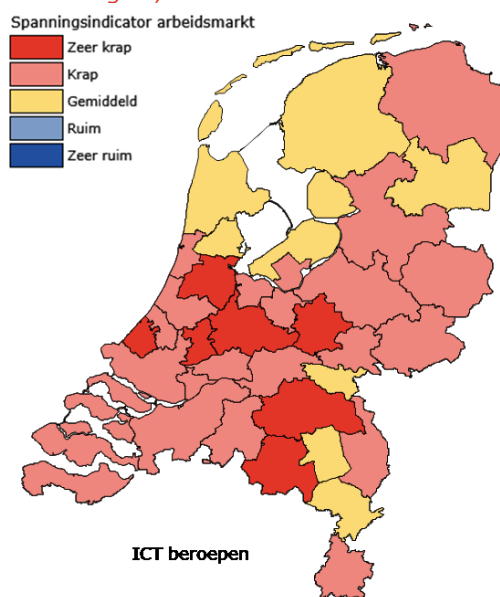
Wetenschappelijk beroepsniveau

Architect technische infrastructuur ICT, datawarehouse ontwikkelaar

Bron: UWV

Spanning op de arbeidsmarkt ICT

Naar 35 regio's, derde kwartaal 2016

Colofon

Uitgave: UWV Afdeling
Arbeidsmarktinformatie en -advies
Inlichtingen: freek.kalkhoven@uwv.nl
Auteur: Freek Kalkhoven